

ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558

PROBLEMS OF ENFORCEMENT THE SECURITY GUARD BUSINESS ACT B.E. 2558

สุรัชชัย นาคา¹ และ ญาณดา กาศยปนนันท์²

¹ หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, surachai.nakha@gmail.com

² หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, projectcoop@gmail.com

บทคัดย่อ

เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานธุรกิจรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานรักษาความปลอดภัยอันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการและเป็นมาตรการที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้ใช้กฎหมายสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 นี้ แต่เมื่อพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 มีผลบังคับใช้ ในทางตรงกันข้ามกลับก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว คือ 1) ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัย 2) ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัย 3) ปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนการทำงานและการทำงานล่วงเวลา

ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องขอเสนอแนวทางเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 โดยการกำหนดโทษสำหรับบริษัทหรือสถานประกอบกิจการที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 โดยการว่าจ้างลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งรักษาความปลอดภัย ต้องระวางโทษปรับวันละ 1,000 บาท แต่รวมกันแล้วไม่เกิน 100,000 บาท และโดยแก้ไขให้พนักงานรักษาความปลอดภัยสามารถพกอาวุธปืนในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ได้แต่ต้องผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืนและต้องมีใบอนุญาตแล้ว และควรแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 65 (8) โดยออกเป็นกฎกระทรวงเพื่อให้พนักงานรักษาความปลอดภัยได้รับค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลาหากมีการทำงานล่วงเวลา

คำสำคัญ: ธุรกิจรักษาความปลอดภัย, พนักงานรักษาความปลอดภัย, ค่าล่วงเวลา

ABSTRACT

In order to upgrade the standard of security business, to enhance the potential of security staff to benefit the users, and to help law enforcers work more effectively for the benefits of maintaining social order, there is a must to enact the Security Guard Business Act BE 2558. In contrast, after enforcing the Security Guard Business Act BE 2558, there are some significant problems arisen: 1) Problems regarding the qualifications of the security staff. 2) Problems with authority and role of security staff. 3) Problems with salary payment and overtime payment.

Therefore, it is important for the author to propose amendments to the Security Guard Business Act BE 2558 by imposing penalties on companies or business enterprises that violate the Security Guard Business Act BE 2558 by hiring employees to work in security positions. The penalty is 1,000 baht per day, but totally not more than

100,000 baht. Also, the act should be amended to allow security staff to carry firearms while they are on duty, but they must be properly trained in the use of firearms and must have a license. Moreover, the Labor Protection Act BE 2541, Section 65 (8), should be amended by issuing as a ministerial regulation to ensure that the security staff receive remuneration if they work overtime.

Keywords: Security business, Guard, Over time pay

1. บทนำ

การรักษาความปลอดภัยของเอกชนในประเทศไทยได้มีวิวัฒนาการมาช้านานโดยชาวชนบทนับแต่โบราณกาลรู้จักหาวิธีในการดูแลรักษาทรัพย์สินของตน การจัดเวรยามป้องกันวัว ควาย และทรัพย์สินของมีค่าอื่น ๆ ให้ปลอดภัยจากการการลักขโมย การโจรกรรมหรือการปล้นสะดม การรักษาความปลอดภัยในระยะแรกเป็นการดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของตนเอง ขณะนั้นยังไม่มีคำจำกัดความที่จะต้องมีการจ้างยามหรือพนักงานรักษาความปลอดภัย แต่เมื่อประเทศมีความเจริญเติบโตเพิ่มมากขึ้น อาชีพการรักษาความปลอดภัยก็เริ่มเป็นที่รู้จัก อย่างไรก็ตามการรักษาความปลอดภัยในอดีตยังอยู่ในรูปแบบของการจ้างยามเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยร้านค้าหรือสถานที่ต่าง ๆ ในเวลากลางคืน ซึ่งจะเป็นการจ้างแขกชาวอินเดีย แต่เนื่องจากแขกไม่มีความรู้ความสามารถและระเบียบวินัยในการทำงาน การจ้างแขกยามให้เป็นผู้ดูแลรักษาความปลอดภัยจึงไม่ได้รับความนิยมนเท่าที่ควร¹

อาชีพรักษาความปลอดภัยได้เริ่มเป็นรูปธรรมอย่างไม่เป็นทางการเมื่อ พ.ศ.2508 จากกรณีที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ส่งกำลังทหารเข้าร่วมรบในสงครามเวียดนาม ซึ่งได้มีการว่าจ้างให้มีการดูแลรักษาความปลอดภัยในฐานทัพต่าง ๆ เช่น อุตะเถา เป็นต้น มีการกำหนดคุณสมบัติบุคคลที่จะเข้าทำหน้าที่ว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและมีระเบียบวินัยเป็นอย่างดี ในขณะนั้นยังไม่มีบริษัทรักษาความปลอดภัยของเอกชนเปิดให้บริการจึงมีบุคคลบางกลุ่มรวบรวมทหารที่ปลดประจำการแล้วให้มาทำหน้าที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยในฐานทัพ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในชื่อของ Thai Guard หรือไทยยาม จากจุดนั้นจึงนับได้ว่า Thai Guard เป็นบุคคลกลุ่มแรกที่เริ่มต้นงานด้านการรักษาความปลอดภัยของเอกชนในประเทศไทย ต่อมาเมื่อมีความต้องการพนักงานรักษาความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้นจึงมีการจัดตั้งบริษัทรักษาความปลอดภัยของเอกชนเกิดขึ้น²

ในปัจจุบันประเทศไทยได้เกิดธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลทั่วประเทศ จำนวนประมาณ 3,000 บริษัท มีบุคคลที่รับจ้างเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยประมาณ 250,000 ถึง 300,000 คน³ ธุรกิจรักษาความปลอดภัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายกำหนดระบบ ระเบียบ เพื่อรองรับธุรกิจนี้ ให้มีความชัดเจนมีการดำเนินการไปในทิศทาง

¹ สมาคมผู้บริหารงานรักษาความปลอดภัยแห่งประเทศไทย. (มีนาคม 2537). บทบรรยายสไลด์มีดิวิชั่น เอกสารประกอบการประชุมงานรักษาความปลอดภัยนานาชาติ ครั้งที่ 1. หน้า 22-23.

² การวิจัยเพื่อคุณภาพชีวิตในการทำงานและคุณภาพชีวิตทั่วไป. อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2538). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาประเทศไทย. หน้า 56)

³ คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อสุขภาพจิตของพนักงานระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในโรงงานคอนกรีตผสมเสร็จ เครือซิเมนต์ไทย. ประเสริฐ กลั่นหอม. (2543). วิทยาศาสตร์มหบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะเกิดผลดีแก่ผู้ประกอบการธุรกิจรักษาความปลอดภัย พนักงาน ลูกจ้าง ในธุรกิจรักษาความปลอดภัย ตลอดจนเกิดผลดีต่อประชาชนทั้งที่เป็นผู้บริโภคและประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับความสงบสุขของสังคมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเช่นเดียวกับประเทศที่เจริญแล้วที่มีกฎหมายรองรับธุรกิจดังกล่าวนี้⁴

ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัย กล่าวคือ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ปัญหาเกี่ยวกับการจ้างงานซึ่งเป็นการว่าจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัย เนื่องจากในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย ภายใต้พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัยกำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการจับผู้กระทำความผิด ปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนการทำงานและการทำงานล่วงเวลา ปัญหาต่างๆเหล่านี้นำมาซึ่งการบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่มีประสิทธิภาพและไม่เป็นธรรมต่อพนักงานรักษาความปลอดภัย และโดยปัจจุบันงานรักษาความปลอดภัยมิได้มีมาตรฐานเพียงพอที่พนักงานรักษาความปลอดภัยจะสามารถช่วยเหลือเจ้าพนักงานของรัฐได้

โดยที่ธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัยมีความเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับความปลอดภัยในชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชน และส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม และในปัจจุบันนี้มีผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยเป็นจำนวนมาก แต่มีมาตรฐานในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน สมควรกำหนดมาตรฐานของธุรกิจรักษาความปลอดภัยและมาตรฐานของพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานธุรกิจรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานรักษาความปลอดภัยอันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการและเป็นมาตรการที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 นี้⁵

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาและวิวัฒนาการ แนวคิด ทฤษฎี ความหมายของพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 และของต่างประเทศ
- 1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558
- 1.2.3 เพื่อศึกษาและค้นหามาตรการที่เหมาะสมมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย เพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อสังคมแรงงาน โดยเฉพาะพนักงานรักษาความปลอดภัย

3. การดำเนินการวิจัย

ศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) กล่าวคือ เป็นการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2517 พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 ประมวลกฎหมาย

⁴ อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล *อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 2 (น. 2)*

⁵ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. น. 1.

แพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 6 สัญญาจ้างแรงงาน หนังสือ บทความ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ อนุสัญญา
แรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. ผลการวิจัย

เมื่อพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 มีผลบังคับใช้ ในทางตรงกันข้ามกลับก่อให้เกิด
ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นปัญหาจากนายจ้างหรือบริษัทรักษาความปลอดภัยซึ่งได้รับ
อนุญาตประกอบธุรกิจ ดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

1) ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัย กล่าวคือ การกำหนดหลักเกณฑ์
ในเรื่องคุณสมบัติที่พนักงานรักษาความปลอดภัยของประเทศไทยนั้นพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558
ได้กำหนดคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัยไว้ดี เช่น กำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยต้องสำเร็จ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้วยการศึกษาภาคบังคับ เป็นต้น เมื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถย่อมเป็นการพัฒนาธุรกิจมาตรฐานและส่งเสริมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยเพิ่มมาก
ขึ้นและควรกำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยของประเทศไทยมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้และพกพาอาวุธ
ปืนด้วยเช่นเดียวกันกับพนักงานรักษาความปลอดภัยของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ที่อนุญาตให้พนักงานรักษา
ความปลอดภัยสามารถใช้และพกพาอาวุธปืนได้ในขณะปฏิบัติหน้าที่ เพราะการกำหนดให้พนักงานรักษาความ
ปลอดภัยเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่แต่ไม่อนุญาตให้ใช้หรือพกพาอาวุธปืน ซึ่งเป็นการขณะปฏิบัติ
หน้าที่ย่อมเสี่ยงภัยอันตรายเป็นอย่างมาก

2) สำหรับปัญหาที่บริษัทเอกชนทั่วไปทำสัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท
คือ 1) บริษัทเอกชนทั่วไปทำสัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยเอง 2) บริษัทเอกชนทั่วไปทำสัญญาจ้าง
พนักงานรักษาความปลอดภัยผ่านบริษัทรักษาความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 ซึ่ง
พนักงานรักษาความปลอดภัยผ่านการฝึกอบรมแล้วมาตรฐาน 3) บริษัทเอกชนทั่วไปจ้างพนักงานรักษาความ
ปลอดภัยโดยตรง โดยพนักงานรักษาความปลอดภัยมีคุณสมบัติและผ่านการอบรมครบตามที่พระราชบัญญัติธุรกิจ
รักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 กำหนด การจ้างกรณีนี้ย่อมมีมาตรฐานช่วยยกระดับคุณภาพวิชาชีพและธุรกิจให้ดี
ยิ่งขึ้น

3) ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัย เนื่องจากในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความ
ปลอดภัยภายใต้พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัยกำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีหน้าที่
ช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการจับผู้กระทำความผิด และ
รักษาความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคล รวมทั้งระงับเหตุและรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน
บริเวณหรือสถานที่ที่รับผิดชอบรักษาความปลอดภัยตามข้อกำหนดในสัญญา และเมื่อมีการกระทำความผิดอาญาหรือ
นำเชื่อว่ามิเหตุร้ายเกิดขึ้นภายในบริเวณหรือสถานที่ที่รับผิดชอบรักษาความปลอดภัย ต้องแจ้งเหตุนั้นในพนักงานฝ่าย
ปกครองหรือตำรวจท้องที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ทราบโดยทันที รวมทั้งปิดกั้นและรักษาสถานที่ที่เกิดเหตุให้คงสภาพ
เดิมจนกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้มีอำนาจหน้าที่จะเดินทางมาถึงสถานที่เกิดเหตุ⁶

⁶ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 มาตรา 41.

5. การอภิปรายผล

กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยต่างประเทศ

1) กฎหมายธุรกิจรักษาความปลอดภัยของประเทศสหรัฐอเมริกา

The state of New York passed the Security Guard Act in 1992 กำหนดคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัย เช่น อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ผ่านการตรวจสอบประวัติจาก FBI โดยต้องไม่เคยถูกตัดสินว่ามีความผิดร้ายแรงหรือความผิดทางอาญาในรัฐหรือความผิดในเขตอำนาจศาลอื่นใด ผ่านการอบรมหลักสูตร Pre-Assignment course โดยหลักสูตรมีระยะเวลาอบรมไม่น้อยกว่า 8 ชั่วโมง⁷ มีอำนาจหน้าที่ในการพกพาอาวุธปืนเพื่อใช้ในการระงับเหตุรวมทั้งมีอำนาจ

2) กฎหมายธุรกิจรักษาความปลอดภัยของประเทศอังกฤษ

Private Security Industry Act 2001 เป็นกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจรวมทั้งคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัย⁸ โดยสำนักงานอุตสาหกรรมการรักษาความปลอดภัย (The Security Industry Authority: SIA) ยังมีหน้าที่ในการดูแลด้านการออกใบอนุญาตให้แก่พนักงานรักษาความปลอดภัยและกำหนดรูปแบบของผู้ประกอบการธุรกิจบริษัทรักษาความปลอดภัย ใบอนุญาตที่ออกโดย สำนักงานอุตสาหกรรมการรักษาความปลอดภัย (The Security Industry Authority: SIA) นี้ครอบคลุมทั้งรูปแบบการรักษาความปลอดภัยโดยอาศัยดับ (Manned guarding) การเก็บรักษากุญแจ(Key holding) และการดูแลสถานที่รับฝากรถ (Vehicle immobilizing) การออกใบอนุญาตนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสม (Fit and proper)⁹

วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัย

คุณสมบัติที่พนักงานรักษาความปลอดภัยของประเทศไทยนั้นพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ได้กำหนดคุณสมบัติ เช่น กำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยต้องสำเร็จการศึกษาภาคบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ เป็นต้น อันจะส่งผลให้วิชาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยได้รับการยอมรับจากผู้ให้บริการเพิ่มมากขึ้น เพราะเมื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นผู้มีความรู้ความสามารถย่อมเป็นการพัฒนาธุรกิจมาตรฐานและส่งเสริมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น และควรกำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยของประเทศไทยมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้และพกพาอาวุธปืนด้วยเช่นเดียวกันกับพนักงานรักษาความปลอดภัยของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฟิลิปปินส์ เป็นต้น ที่อนุญาตให้พนักงานรักษาความปลอดภัยสามารถใช้และพกพาอาวุธปืนได้ในขณะปฏิบัติหน้าที่ เพราะว่าพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 กำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่แต่ไม่อนุญาตให้ใช้หรือพกพาอาวุธปืน ซึ่งเป็นการขณะปฏิบัติหน้าที่ย่อมเสี่ยงภัยอันตรายเป็นอย่างมาก

วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการทำสัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัย

⁷ From Section 70-a, Private Investigators, Bail Enforcement Agents and Watch, Guard or Patrol Agencies License Law Article 7, General Business Law

⁸ มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมอาชีพรักษาความปลอดภัย (น.77-79), โดย ปฎิเวศน์ อิศเรศโยธิน, 2556, วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

⁹ Burstein Harvey. (1996). Security: a management perspective. Prentice-Hall Inc

สำหรับปัญหาที่บริษัทเอกชนทั่วไปทำสัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อทำหน้าที่พนักงานรักษาความปลอดภัยเองนั้นสามารถทำสัญญาจ้างลูกจ้างเพื่อเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยเองได้ เพราะในปัจจุบันนั้นอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) บริษัทเอกชนทั่วไปทำสัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยเอง 2) พนักงานรักษาความปลอดภัยที่ใช้บริการผ่านบริษัทที่ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 จะเห็นได้ว่า การจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยจากบริษัทที่ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยโดยตรงย่อมส่งผลดีต่อผู้ใช้บริการมากกว่าเพราะพนักงานรักษาความปลอดภัยจะได้รับการผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยจากสถานฝึกอบรมที่นายทะเบียนกลางรับรองและมีการกำหนดลักษณะต้องห้ามที่บุคคลบางประเภทที่มีความไม่เหมาะสมที่จะมาทำงานเป็นพนักงานความปลอดภัย เช่น เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ หรือความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนันหรือความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เว้นแต่ เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตและมิใช่ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น ดังนั้น จึงควรกำหนดให้การจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 นี้เท่านั้น

วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการอำนาจหน้าที่ ของพนักงานรักษาความปลอดภัย

พนักงานรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่มากกว่าการดูแลรักษาทรัพย์สินเพราะตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 ของประเทศไทย กำหนดให้มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานของรัฐหรือตำรวจ การทำงานอาจได้รับอันตรายหรือบางรายอาจถึงขั้นเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ แต่พนักงานรักษาความปลอดภัยไม่มีสิทธิพกพาอาวุธปืนเพื่อปกป้องคุ้มครองชีวิต ทรัพย์สิน ยิ่งทำให้เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายมากยิ่งขึ้นหากโจรผู้ร้ายที่ก่อให้เกิดเหตุมีอาวุธปืนหรืออาวุธอื่น ๆ อันอาจมุ่งนำมาใช้ในการก่อเหตุอันตรายต่าง ๆ ส่วนกฎหมายธุรกิจรักษาความปลอดภัยของประเทศฟิลิปปินส์ได้กำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ช่วยเหลือตำรวจในการคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินเช่นเดียวกันกับประเทศไทย แต่พนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องพกใบอนุญาตบัตรประจำตัว และสามารถพกพาอาวุธปืนติดตัวไว้ได้ตลอดเวลาในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่แต่ต้องมีใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน และเพื่อเป็นการรักษาและพัฒนามาตรฐาน ประสิทธิภาพทางด้านวินัยและความสามารถของพนักงานรักษาความปลอดภัยจึงได้กำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องได้รับการฝึกอบรมจากบริษัทรักษาความปลอดภัยเป็นเวลาอย่างน้อย 3 สัปดาห์ (21 วัน) และพนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมทุก 3 ปี ส่วนกฎหมายธุรกิจรักษาความปลอดภัยของประเทศสหรัฐอเมริกา พนักงานรักษาความปลอดภัยผ่านการอบรมหลักสูตร Pre-Assignment course โดยหลักสูตรมีระยะเวลาอบรมไม่น้อยกว่า 8 ชั่วโมง ส่วนประเทศอังกฤษ ไม่ได้กำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงานตาม

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 สรุปสาระสำคัญแต่ละประเด็นที่ศึกษา ดังต่อไปนี้

ปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัย

พบว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องคุณสมบัติที่พนักงานรักษาความปลอดภัยของประเทศไทยนั้น พระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 ได้กำหนดคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัยไว้ดี แต่ควรกำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยของประเทศไทยมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้และพกพาอาวุธปืนด้วย เช่นเดียวกันกับพนักงานรักษาความปลอดภัยของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฟิลิปปินส์ เป็นต้น

ปัญหาเกี่ยวกับการทำสัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัย

สำหรับปัญหาการที่บริษัทเอกชนทำสัญญาจ้างแรงงานกับลูกจ้างโดยตรงนั้นเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 เนื่องจากในสภาพการณ์ปัจจุบันยังมีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.255 โดยบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 กลับมีการรับสมัครบุคคลเพื่อมาปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยมีการหลีกเลี่ยงที่จะใช้คำว่าพนักงานรักษาความปลอดภัยเพราะบริษัทเอกชนเหล่านั้นไม่ใช่

ปัญหาเกี่ยวกับการอำนาจหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัย

อำนาจหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือเจ้าพนักงานนั้น เป็นหน้าที่โดยตรงของพนักงานรักษาความปลอดภัยเพราะทำงานใกล้ชิดกับประชาชน และไม่ใช่ว่าตำรวจเท่านั้นที่จะต้องรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมแต่ประชาชนทุกคนมีหน้าที่ที่จะต้องรักษาบ้านเมืองให้สงบเรียบร้อย ไม่ก่อให้เกิดการเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ดังนั้น พนักงานรักษาความปลอดภัยจึงต้องเป็นบุคคลที่สมควรจะได้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน แต่ปัจจุบันการช่วยเหลือกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการพกพาอาวุธปืนไว้ป้องกันตัวหรือป้องกันเหตุร้าย ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยที่ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืนสามารถพกพาอาวุธปืนในขณะปฏิบัติหน้าที่ได้

ปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลาของพนักงานรักษาความปลอดภัย

กฎหมายธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 ไม่มีบทบัญญัติเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนการทำงาน ค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลา เงินรางวัลพิเศษต่าง ๆ ไว้ พนักงานรักษาความปลอดภัยถือว่าเป็นลูกจ้างตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ตามมาตรา 5 “ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร โดยกฎหมายคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 เป็นกฎหมายขั้นพื้นฐานที่ให้ความคุ้มครองสำหรับลูกจ้างทั่วไปที่ไม่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ความคุ้มครองไว้ ซึ่งลูกจ้างทั่วไปตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลา แต่จากการศึกษาพบว่า กฎหมายคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 65 บัญญัติว่า “ลูกจ้างซึ่งมีอำนาจหน้าที่หรือซึ่งนายจ้างให้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิได้รับค่าล่วงเวลาตามมาตรา 61 และค่าล่วงเวลาในวันหยุดตามมาตรา 63 แต่ลูกจ้างซึ่งนายจ้างให้ทำงานตาม (2) (3) (4) (5) (6) (7) หรือ (8) มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเท่ากับอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มีข้อเสนอแนะแต่ละประเด็นที่ศึกษา ดังต่อไปนี้

1) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 โดยการกำหนดโทษสำหรับบริษัทหรือสถานประกอบกิจการที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 โดยการว่าจ้างลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งรักษาความปลอดภัย ต้องระวางโทษปรับวันละ 1,000 บาท แต่รวมกันแล้วไม่เกิน 100,000 บาท

2) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 โดยระบุไว้ให้ชัดเจนว่าการจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 เท่านั้น

3) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 41 โดยแก้ไขให้พนักงานรักษาความปลอดภัยสามารถพกพาอาวุธปืน ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ได้แต่ต้องผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืน และต้องมีใบอนุญาตแล้ว

4) ควรแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 65 (8) โดยออกเป็นกฎกระทรวงเพื่อให้พนักงานรักษาความปลอดภัยได้รับค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลาหากมรการทำงานล่วงเวลาโดยกำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยสามารถทำงานล่วงเวลาได้ไม่เกินวันละ 2 ชั่วโมง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างสูงจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ดร.ญาดา กาศขปนันท์ และงานวิจัยเล่มนี้จะไม่สามารถสำเร็จได้หากปราศจาก ผศ.ดร.ภูมิ มูลศิลป์ และ ศ.ดร.สมปอง สุจริตกุล ที่ได้ให้คำชี้แนะแก่การวิจัยที่เป็นประโยชน์อย่างมาก ขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.

ปฏิเวศน์ อิศเรศโยธิน. (2557). *มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมอาชีพการรักษาความปลอดภัย*. (ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี).

ประเสริฐ กลิ่นหอม. (2543). *คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อสุขภาพจิตของพนักงานระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในโรงงานคอนกรีตผสมเสร็จ เครื่องยนต์ไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558

อังฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2538). *การวิจัยเพื่อคุณภาพชีวิตในการทำงานและคุณภาพชีวิตทั่วไป*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย.

Burstein Harvey. (1996). *Security: a management perspective*. Prentice-Hall Inc.